

INTERVIEW WIETSE VAN ALTEN, BONDSOACH HANDBOOGSCHUTTERS

# ‘Handboogschieten is een kleine sport gebleven in Nederland’

Met brons op de Spelen van Sydney zette hij het boogschieten op de kaart. Nu leidt hij als bondscoach zijn opvolgers op.

Door Robèrt Misset

Voor het halletje waarin de op Papendal gevestigde handboogschutters hun laatste training voor het NK indoor afwerken, praat

Wietse van Alten met een cameraploeg van de NOS. De winnaar van de bronzen medaille bij de Spelen van Sydney in 2000 leidt nu als bondscoach zijn opvolgers op. Maar de NOS komt niet voor hem. De training van Vitesse wordt gefilmd. ‘Ik zei dat voetbal geen topsport was. Kreeg ik als antwoord: alsof wat jij doet, iets voorstelt.’

Van Alten had het schieten met pijl en boog elf jaar geleden in Sydney op de kaart gezet. ‘Wist ik veel wat er allemaal op me af zou komen? De bond heeft ook niet veel met die medaille gedaan. We hebben bijvoorbeeld verzuimd om het boogschieten op scholen te introduceren.’

En dus ebde de aandacht voor de in Zaandam geboren grootmeester van de recurve snel weer weg. Van Alten: ‘Handboogschieten is een kleine sport gebleven in Nederland. O ja, dat doen we ook nog, is vaak de reactie. Het zal niet veranderen en het heeft me niet verbitterd. Ik weet dat die cameraploeg van de NOS niet voor ons komt. Maar zelfs in Zuid-Korea, waar de beste schutters twee tot drie ton per jaar verdienen, is de sport zelden op televisie.’

Ook het NK indoor in Almere is een evenement voor vrienden en familie van de schutters. Het isolement kwelt hem niet. Van Alten: ‘Ik ben er aan gewend geraakt dat de media geen idee hebben wat onze sport inhoudt. Waarom zou ik ze dat verwijten? Het kost me twee minuten om de essentie van het boogschieten uit te leggen.’

Als één van de jongste bondscoaches hoopt de 32-jarige Van Alten bij de Spelen in Londen een vervolg te geven aan zijn successen als schutter. ‘Ik herken mezelf in de talenten met wie ik werk. Ze zijn leergierig.’

Vijf junioren spannen hun boog en laten de pijlen los met hun vingers. Van Alten wijst op de kostbare, metalen tungsten punten, die ook voor dartpijlen worden gebruikt. Een setje met tien pijlpunten kost al snel 225 euro. Van Alten: ‘En tijdens de Golfloorlog lag de productie even stil, omdat al het materiaal naar de wapenindustrie ging.’

Indoor is de afstand naar het bord 18 meter. Een afwijking van een millimeter kan het verschil bepalen tussen een medaille en niets. Het maakt boogschieten tot een sport, waarin een feilloze techniek moet worden gekoppeld aan maximale zelfbeheersing. ‘Die voetballers moeten maar eens een weekje met ons mee-



Wietse van Alten

Foto Mike Roelofs

lopen’, zegt Carrie Wegh, de enige vrouw in de groep die permanent op Papendal verblijft.

Van Alten heeft eerst als talententrainer en sinds vorig jaar als bondscoach een inhaalslag gemaakt. ‘Deze junioren trainen zes keer per week op Papendal. De voorbereiding is afgestemd op de Spelen van Londen. Daarom schieten we voornamelijk lange afstanden en telde het NK indoor niet echt mee.’

Van Alten onderschrijft het credo van Maurits Hendriks, technisch directeur van NOC\*NSF. ‘Zonder een fulltime programma tel je mondiaal niet mee en kunnen we de door NOC\*NSF uitgesproken toptien-ambitie nooit waarmaken.’

Het zijn niet de lessen van de mislukte missie in 2008, toen de handboogschutters zich niet wisten te kwalificeren voor de Spelen van Peking. Van Alten had de professionalisering van het boogschieten al eerder ingezet. ‘Ook ik leefde als een fullprof.’ Maar juist het boegbeeld struikelde bij het WK in 2006.

Van Alten voldeed wel aan de limieten van de internationale handboogfederatie, maar niet aan de normen van NOC\*NSF. ‘Ik moest nog één rondje winnen om me te plaatsen voor de Spelen van Peking. Maar ik verloor van een Oekraïner, de latere olympisch kampioen. Ik ben niet uitgezonden naar de Spelen, terwijl

ik goed genoeg was. De internationale handboogfederatie heeft tegenover NOC\*NSF vergeefs gezegd dat een voormalige medaillewinnaar niet mocht ontbreken in Peking. Het zou onze sport een impuls hebben gegeven.’

‘Noem het starheid van NOC\*NSF, maar wij waren nu eenmaal gebonden aan de afspraken die met de Nederlandse bond waren gemaakt. Ik

“

Ik mis alleen nog de vrouwen in onze sport

kan er mee leven dat NOC\*NSF voor mij geen uitzondering heeft gemaakt. Anders was de deur opengezet voor andere atleten.’

Kwam Van Alten ook niet tot de pijnlijke ontdekking dat hij, sinds zijn doorbraak in Sydney, zijn eigen schaduw had nagejaagd? Voortaan was een olympische medaille de norm geworden. ‘Ik heb het niet zo ervaren’, zegt Van Alten op Papendal. ‘Na Sydney ben ik geopereerd

aan mijn elleboog. Daarna heb ik met Peter Nieuwenhuis als bondscoach nog nooit zoveel gewonnen als voor de Spelen van Sydney.’

‘Ik heb geen records meer geschoten. Maar voor 2000 was ik uitzonderlijk goed en soms erg slecht. Nieuwenhuis heeft speciale programma’s ontworpen voor de handboogschutters. Die bronzen medaille was de start van een succesvolle periode. En juist in Athene, waar ik buiten de prijzen viel, realiseerde ik me hoe bijzonder die prestatie is geweest.’

Bij zijn aanstelling als talententrainer in december 2008 had Van Alten deelname aan de Spelen van Londen nog niet uit zijn hoofd gezet. ‘Qua leeftijd had ik zelfs over vijf jaar nog de Spelen van Rio de Janeiro kunnen halen. Dat was het argument niet. Ik heb een enorme teleurstelling moeten verwerken, toen ik niet naar Peking mocht.’

‘Ik heb vervolgens een jaar de tijd genomen om me te bezinnen op de toekomst. Ik sukkelde al met een schouderblessure en moest een kruisbandoperatie ondergaan. Vervolgens kreeg ik de kans om op Papendal met jonge talenten te werken. Ik besefte al snel dat ik mezelf niet langer op de voorgrond kon zetten. Ik zou bovendien de plaats innemen van één van die schutters. ‘Dan verstoor ik het proces dat ik

Van den Bogaart kampioen

Bondscoach Wietse van Alten had het vrijdag op de training al tegen Carrie Wegh gezegd. ‘Coby Hurkmans is bij het NK indoor de woman to beat.’ Het lukte de 19-jarige Wegh zondag niet in Almere, waar ze als derde eindigde. Hurkmans is dan ook de enige vrouw die Nederland volgende maand vertegenwoordigt op het EK in Spanje. Bij de mannen was Rick van de Ven met een tweede plaats de beste van de vier junioren in het talententeam van Van Alten. Hij werd opgenomen in de EK-indoorploeg met Willem Nijssen en routinier Henry van den Bogaart, die Nederlands kampioen recurve werd. ‘Voor de talenten had het NK indoor geen prioriteit’, aldus Van Alten. ‘Hun voorbereiding is gericht op kwalificatie voor de Spelen van Londen. Maar ik ben tevreden over hun progressie.’

zelf in gang heb gezet. Voor de Spelen van Londen had het misschien nog gekund. Maar op de lange termijn had alleen ik er wellicht baat bij gehad. Met mij als schutter erbij zouden we een leuk Nederlands team hebben. Maar het gaat ten koste van het programma. Deze talenten zijn nog zo jong dat we met hen tien, twaalf jaar vooruit kunnen.’

Is het boogschieten dan nog wel een olympische sport? Het schieten met pijl en boog is een relikwie uit een ver verleden en tevens een ode aan de antieke Spelen. De handboogschutters staan volgend jaar in Londen in de crickettempel Lords.

Van Alten: ‘Bijna net zo bijzonder als in Athene, waar we in het oude olympisch stadion schoten. Ik zeg niet dat we bij het IOC op de schopstoel zitten. Maar we moeten ons wel telkens bewijzen om de olympische status te behouden. Het boogschieten kan niet alleen teren op historische sentimenten, al helpen deze bijzondere locaties wel mee.’

‘We spelen tegenwoordig sets als in het tennis, elke pijl telt. De wedstrijden zijn korter en spectaculairder geworden. De sport is ook drastisch verjongd. Door een film als *Lord of the Rings* spreekt het boogschieten de jeugd meer aan. Ik mis alleen nog de vrouwen in onze sport. Hun doorbraak zal nog even op zich laten wachten.’